

Aan prof.dr.U.Rosenthal en prof.dr.s.J.Wallage,
Informateurs
Postbus 20008
2500EA Den Haag

Utrecht 11 - 7 - 2010

Van bestuur van vereniging Vrijbit
Kruisweg 32, 3513 CT Utrecht
e-mail: bestuur @vrijbit.nl
www.vrijbit.nl

Geachte heer Rosenthal,
Geachte heer Wallage,

Onderwerp: Vrijheid en privacy

Privacy – een species van het vrijheidsrecht, het recht op bescherming van de persoonlijke vrijheid - is de afgelopen 10 jaar dramatisch ingeperkt. Enerzijds is dit te wijten aan de technologische ontwikkelingen van de afgelopen tijd, anderzijds is privacy binnen overheidsbeleid het onderschoven kindje sinds de aanslagen van 11 september 2001.¹

Meer dan dertig nieuwe wetten werden de afgelopen 10 jaar ingevoerd die de persoonlijke vrijheid beknotten.² Zonder noemenswaardig overleg met parlement en mensen uit het veld of de uitwerking wel effectief zou zijn. Niet gehinderd door het feit dat ze strijdig zijn met de Nederlandse Grondwet en/of hogere internationale wet- en regelgeving.³ Ook niet gehinderd door inzicht in de omvang of kennis van zaken over de negatieve effecten die de uitvoering met zich mee kan brengen.

Wantrouwen van de overheid richting de burgers vierde hoogtij. In tien jaar tijd is de oogst hiervan dat nagenoeg al het doen en laten van de burgers wordt geregistreerd om hen als potentieel verdachten te kunnen controleren en hun gedrag 'op norm' te kunnen bijsturen. Daarbij is het fundament van ons rechtssysteem zelfs zo aan het wankelen gebracht dat mensen als statistisch verdachten schuldig kunnen worden bevonden zonder enige wet overtreden te hebben. Los van het feit dat een groot deel van de burgers de overheid met steeds meer wantrouwen tegemoet treden door de huidige gang van zaken, zijn deze ontwikkelingen vanuit een staatsrechtelijk perspectief volstrekt onwenselijk en hebben meerdere academici zich reeds uitgesproken over de totalitaire karaktertrekken die ons huidige staatsbestel begint te vertonen. Het is aan de overheid om in dit postmoderne tijdsbestek de houding in te nemen dat bovenstaande ontwikkelingen absoluut onwenselijk zijn.

U gaat een voorstel maken over welke politieke partijen regeringsverantwoordelijkheid zullen gaan dragen in ons land waar inmiddels zelfs iedere nieuw geboren baby via elektronische volgsystemen als preventieve wetsovertreder in de gaten gaat worden gehouden. Waar wetgeving in voorbereiding is om preventieve huiszoeking te initiëren bij alle mensen die leven van een AOW, gebruik maken van kinderbijslag of enige andere sociale uitkering ontvangen, zonder dat er sprake is van enige verdenking van fraude. Waar de overheid persoonsgegevens opeist die onlosmakelijk deel uitmaken van de eigen identiteit van de burger.

Hoewel de onderhandelingen over een nieuwe regering vooral over de economie gaan, raden we u aan om alle partijen te screenen op de vraag hoe zij beleid willen voeren naar aanleiding van de stelselmatige inbreuken op de grondwettelijke bescherming van de persoonlijke levenssfeer, zodat de staatsrechtelijke verhoudingen tussen burgers en overheid in ere worden hersteld.

En om af te wegen wie bereid is om met open vizier voortaan nieuwe technologische mogelijkheden op voor- en nadelen te beoordelen alvorens er gebruik van te gaan maken. Wie bereid is om, met de kennis van nu, doorgeschoten regelgeving terug te draaien.

Hoewel diverse politieke partijen sinds het opstellen van hun laatste verkiezingsprogramma's blijk gaven dat het besef begint door te dringen dat 'privacy' een onderwerp is wat in alle sectoren van het maatschappelijke leven van belang blijkt; wordt daar verder schijnbaar geen aandacht aan besteed.

Toch zal de bescherming van de burgerlijke vrijheden - de essentie waar een democratische samenleving op gebaseerd is - door bovengeschetste ontwikkelingen, niet meer als naoorlogse vanzelfsprekendheid kunnen worden beschouwd. Behoud/herstel van de vrijheid verdient een actief beleid en zal daarom een van de grote items zijn die de komende regering uit zichzelf, of juridisch afgedwongen, ter hand zal dienen te nemen.

In de hoop dat u in uw rol van informateur ook uw verantwoordelijkheid ten aanzien van deze cruciale materie wilt en zult nemen, tekenen wij met vriendelijke groet.

Namens het bestuur de vereniging Vrijbit
Mevr. J.M.T.Wijnberg - voorzitter

¹ E.R. Muller, H.R.B.M. Kummeling en R.P. Bron, Veiligheid en privacy, een zoektocht naar een nieuwe balans, Boom Juridische uitgevers te Den Haag, p. 23.

² Zie <http://sargasso.nl/archief/2008/02/15/volksopstand-tegen-de-privacyschendingen/>, laatst bekeken op 11 juli 2010.

³ Zie <https://rejo.zenger.nl/vizier/wetsvoorstel-paspoortwet-mogelijk-strijd-evrm>, laatst bekeken op 11 juli 2010.